

ŞƏRUR ƏDƏBİ BİRLİYİ - 50

*İSA HƏBİBBƏYLİ: "ŞƏRUR" ƏDƏBİ BİRLİYİ NAXÇIVAN YAZIÇILAR
BİRLİYİNİN ŞƏRURDAKI YARADICILIQ BAZASIDIR"*

1970-ci ilin ortalarında Şərur rayonunun bir qrup yaradıcı ziyalı "İşıqlı yol" (indiki "Şərurun səsi") qəzetinin nəzdində ədəbi birlik yaratmaq təklifi ilə o vaxtkı redaktor Rafiq Həsənova müraciət etdi. Rafiq müəllim özü də ədəbiyyatın vurğunu olduğundan bu təklifi məmnuniyyətlə qəbul elədi. Bir neçə gündən sonra qəzetdə dərc olunmuş elanı oxuyan qələm sahibləri redaksiyaya topladılar. Qızgın müzakirələrdən sonra rayon qəzetinin nəzdində "Şərur qönçələri" adlı ədəbi birlik təsis edildi və tanınmış pedaqoq-şair Altay Tağızadə ədəbi birliyə rəhbər seçildi.

Az vaxt ərzində rayonun müxtəlif yaşayış məntəqələrində yaşayıb-yaradan yazarları öz ətrafında birləşdirən "Şərur qönçələri" ədəbiyyat həvəskarının ilk qələm təcrübəsini araya-ərsəyə gətirdiyi ünvan oldu. Bir vaxtlar ədəbi birliyin məşğələlərində ürək çırpıntısı ilə öz yazılarını oxuyanlar, "dəmiri isti-isti döyərlər" devizi ilə tənqid olunanlar, ilk yazılarını qəzet səhifələrində görəndə sevincdən quş kimi qanadlananlar bu gün müxtəlif yerlərə pərvazlansalar da, ədəbi birliklə əlaqələrini yenə də üzümürlər.

"Şərur qönçələri" Ədəbi Birliyinin yaradıcılarından biri, "Şərur" Ədəbi Birliyi Naxçıvan Yazıçıları Birliyinin Şərurdakı yaradıcılıq bazasıdır", -- deyən Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, millət vəkili, akademik İsa Həbibbəyli sonralar "Ədəbiyyat" qəzetində dərc olunmuş "Şərurun poetik səsi" adlı məqaləsində yazırdı: "Şərur qönçələri" Şərurda pöhrələnən şeir-sənət qönçələrinin yaradıcılıq dərnəyi idi. Bir çox istedadlar "Şərur qönçələri"ndən çıxdı, qönçələndi, çiçək kimi açdı. "Şərur qönçələri" bu Oğuz yurdunda ədəbi mühitin formalaşması mərhələsidir...".

Dorğurdan da, "Şərur qönçələri"nin (1990-cı ildən "Şərur" adlanır) üzvü olmuş qələm sahiblərinin adlarını xatırladıqca qəlbimizdən iftixar hissi keçir: Filologiya elmləri doktorları, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Folklor İnstitutunun direktoru, akademik Muxtar Kazımoğlu, həmin institutun şöbə müdiri, AMEA-nın müxbir üzvü Kamran Əliyev, filologiya elmləri doktorları, akademik Vəli Nəbiyev, Akif İmanlı, Əbülfəz Əzimli, fəlsəfə doktorları Sona Vəliyeva, Vaqif Məmmədov, Sey-

Arxada: Əhməd Sədərəkli, Nəriman Zeynalzadə
Ön cərgədə: Altay Tağızadə, Vaqif Məmmədov, Budaq Təhməz, İbrahim Yusifoğlu

fəddin Eyvazov, Vahid Rzayev, Həsənəli Eyvazlı, tanınmış şair və yazıçılardan Asim Yadigar, Əhməd Sədərəkli, Telman Ağrıdağ, Hüseyin Əsgərov, Budaq Təhməz, Kəmaləddin Qədim, Kəmalə Nəsrin, İncilab Orxan, Rafiq Oday, Allahverdi Aqil, Məmməd Əkbərli, Ələsgər Taliboğlu, Asif Atəş və onlarca digər qələm sahibləri "Şəhur" Ədəbi Birliyinin yetirmələridir.

Həqiqi ədəbi məktəb kimi fəaliyyət göstərən "Şəhur" Ədəbi Birliyi üzvlərinin 30 nəfərdən çoxu Azərbaycan Yazıçılar və Jurnalistlər birliklərinin üzvüdür. Onların müxtəlif illərdə qələmə aldıkları 300-dən artıq müxtəlif mövzulu kitablar nəşr olunub oxuculara çatdırılmışdır. Ədəbi toplularda, "Ulduz" və "Azərbaycan" jurnallarında, Naxçıvan Muxtar Respublikasında yazıb-yaradan qələm sahiblərinin əsərlərindən ibarət "Araz" seriyalı almanaxlarda, "Dünyanın bəzəyi", "Dostluq töhfəsi", "Uşaqlar və Günəş", "Təmsillər", "Hekayələr", "Poemalar və pyeslər" adlı kitablarda, "Naxçıvan" jurnalında ilk dəfə "Şəhur" Ədəbi Birliyinin məşğələlərində oxunan və bəyənən bədii əsərlər dərc olunmuşdur. İkiildlik "İlhamla çağlayır "Şəhur" bu gün də" və ədəbi birliyin 35 illiyinə həsr edilmiş "Yaşadığın yaşa dəyər" adlı almanaxlar da oxucu marağını çəkən çap nümunələrindəndir.

Zamanın 1988-ci ildən başlayan sərt sınaqları, ziddiyyətli həyat ədəbi məclis üzvlərinin uzun illər müraciət etdikləri mövzuların səmtini dəyişdi, xain qonşuların vəhşiliyi onların qələmini süngüyə çevirdi. Əhməd Sədərəklinin "Haray", Vaqif Məmmədovun "Danışır torpaq", Kamran Əliyevin "Sədərək döyüşləri", bu yazı müəllifinin "Mənim inamımı güllələdilər", "Ölümü Tanrıdan gələnər", "O günü göylərdən kədər yağdı" adlı kitabları, digər şairlərin döyüşkən şeirləri yazıldı. Bu sənət əsərlərinin çoxunun əlyazması ilk dəfə ədəbi birliyin məşğələlərində oxunub müzakirə edildikdən sonra "Şəhurun səsi" qəzeti vasitəsi ilə oxuculara çatdırılırdı.

Azərbaycan xalqının ümummilliyə lideri Heydər Əliyevin hakimiyyətə yenidən qayıdışı bütün sahələr kimi, ədəbiyyatımızı da fəlakətlərdən xilas etdi. O böyük insanın yazarlara, onların yaradıcılığına göstərdiyi diqqət və qayğının sayəsində Azərbaycan ədəbiyyatı yenidən öz axarına düşdü. Naxçıvan Yazıçılar Birliyi yaradıldı, "Şəhur" Ədəbi Birliyi isə, akademik İsa Həbibbəylinin təbirincə desək, təzədən onun bazası kimi fəaliyyətini davam etdirdi.

25 ildən çoxdur ki, ədəbi birlik üzvlərinin yaradıcılığında qurub-yaradan insanlara rəğbət, ana Vətənin tərənnümü, lirik duyğular yenidən geniş yer tutur. Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvlərindən Sürəyya Nəsinin, Elmira Rzayevanın, şairlərdən Püstə Gülsevənin, Xədicə Təbəssümün, Ümbülba-

nu Musayevanın, Yeganə Bağirovanın yaradıcılıqlarında kövrək hisslərlə yanaşı anaya, doğma torpağa, təbiətə, qəlb sirdaşına təmiz, ülvi məhəbbət duyulmaqdadır.

Aramızdan vaxtsız getmiş Səyyad Əzizoglunun hər bir şeiri mövzu baxımından təzə-tər və oxucu qəlbində özünə daim yer tutandır. İlyas Fərəməzoglulu və Əziz Kərimoğlu məhsuldar yazan birlik üzvlərindəndir. Yeni mövzu axtarışı, yazılanları təkrar etməmək, şeirlərdəki axıcılıq onların yaradıcılığına xas olan xüsusiyyətlərdir.

Mehman Cəfəroğlu lirik şeirlərlə birgə, qəzəlləri ilə də diqqəti çəkir. Sözə, şeirə hörmətlə yanaşmaq Mehmanın qəlbini dərinliklərindən gələn ülvi hisslərdir. Oxucularına bir neçə kitabını təqdim edən Qafar Alışarlının mövzusunun mayasını qoşmalar, gəraylılar, sevgi və məhəbbətlə dolu şeirlər təşkil edir. Qurban Məhərrəmoğlunun satirik şeirlər toplanmış kitabları da maraqla oxunur. Yaşar Cəliləoğlu isə sərbəst şeirləri ilə öz poetik fikirlərini tam çatdırır. Ömrünü müəllimliyə həsr etmiş Siyafər Xələclinin şeirlərində musiqi ilə poeziya vəhdət təşkil edir.

"Şəhur" Ədəbi Birliyinin məşğələlərində yaradıcı gəncliyə geniş yer verilir. Qılman Mərdanoğlu, Araz Məmməd, Prezident mükafatçısı Humay Nur, Mövlan Əliyev, əsgəri borcunu ötən il başa vurmuş Əli Rüzgar, bu il orta məktəb məzunu olmuş Seyidraza Salehoğlu kimi gənc yazarlar bir neçə kitablarını oxuculara təqdim etmişlər. Respublikamızda, onun ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvanda aparılan geniş quruculuq işləri və sosial-iqtisadi inkişaf ədəbi birlik üzvlərinin əsərlərində bədii dillə tərənnüm olunur. Bunun nəticəsidir ki, "Şəhur" Ədəbi Birliyinin bir neçə üzvü bu mövzularda keçirilən müsabiqələrin iştirakçısı və qalibləri sırasında olmuş, mükafata layiq yerlər tutmuşlar.

50 illik yubileyini qeyd etməyə hazırladığımız "Şəhur" Ədəbi Birliyi bu gün də ilhamla çağlmaqdadır. Ədəbi birliyin ilk üzvlərindən olan İsa Həbibbəylinin birlik haqqında dediyi aşağıdakı fikirlərlə yazını bitirmək istəyirəm: "Azərbaycanın ayrılmaz parçası, Naxçıvan diyarının bənzərsiz bölgəsi olan qədim və həmişəcavan Şəhurun bədii obrazı, nağıllı-əfsanəli Arpaçayın poetik səsi, elmi-publisist salnaməsi "Şəhur" Ədəbi Birliyində formalaşmış. "Şəhur" Ədəbi Birliyi Dədə Qorqud yurdu Şəhurun sahibinə da gur işıq salır..."

İbrahim YUSİFOĞLU,
Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü,
"Şəhur" Ədəbi Birliyinin rəhbəri,
"Qızıl qələm" mükafatı laureatı,
Prezident mükafatçısı